

B&W Adviesnota

Onderwerp	Beantwoording vragen VVD en SP nalevingsbeleid
Zaaknummer	
B&W datum	25 maart 2025
Naam steller	Medewerker team Concern
Teammanager	Teammanager team Concern
Portefeuillehouder	Erik van Daal

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Erik van Daal op 12 en 19 maart 2025

Openbaarheid

Ja, na het informeren van betrokkenen.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan Raad

Advies

Bijgevoegde beantwoording van de vragen van de VVD en SP over het nalevingsbeleid ter informatie naar de raad te sturen.

Inleiding

De VVD en de SP fractie hebben vragen gesteld naar aanleiding van de vaststelling door het college van het nalevingsbeleid.

Beoogd resultaat

Beantwoording van raadvragen over de vaststelling van het nalevingsbeleid en de prioriteitenlijst.

Argumenten

De VVD heeft onderstaande vragen gesteld naar aanleiding van het nalevingsbeleid.

De beantwoording van deze vragen is hier (vet gedrukt) aan toegevoegd.

1. Is het college bekend met de uitgave van de VNG 'Handhaving door en voor gemeenten - Een juridische handleiding voor de gemeentelijke praktijk' (waarin de omgevingswet en bijbehorende jurisprudentie is bijgewerkt tot augustus 2024)?

Het college heeft kennis van deze handleiding

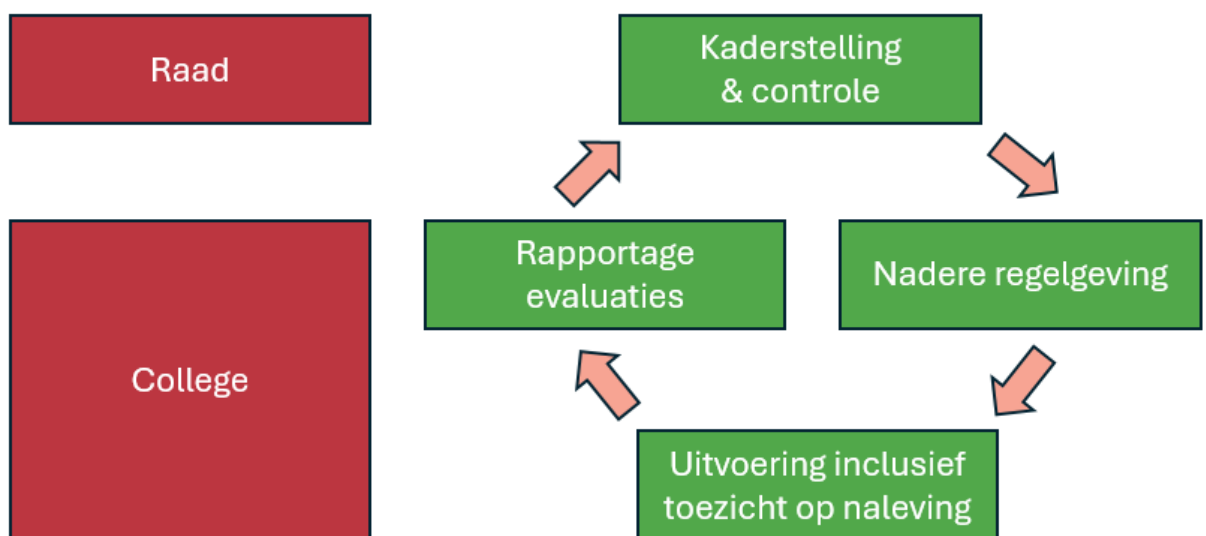
2. Is het college bekend met punt 9 (op pagina 72) uit de checklist van de handleiding, met het volgende advies voor colleges van B&W van gemeenten: 'leg het ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad; de raad stelt de kaders **en prioriteiten** vast, het college de daadwerkelijke uitwerkingen in stappenplannen'?

Zoals aangegeven in het nalevingsbeleid interpreteert het college het beleid ten aanzien van toezicht en handhaving als een beleidsregel in de zin van artikel 4.81 van de Algemene Wet Bestuursrecht:

Een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel door hem gedelegeerde bevoegdheid.

Het nalevingsbeleid gaat over hoe het college zijn bevoegdheid uitoefent om toezicht te houden en te handhaven op de regels en afspraken die gelden in onze gemeente en hoe het college daarbij prioriteiten stelt. Daarom stelt het college het nalevingsbeleid de prioriteiten en het uitvoeringsprogramma vast.

Hoe verhoudt zich dit dan tot de kaderstellende en controlerende rol/bevoegdheid van de raad? Dit kan het beste worden weergegeven met bijgaande grafische weergave van de zogenaamde "Plan-do-check-act-cyclus" (PDCA).

Uw raad stelt kaders vast: Dit gebeurt bijvoorbeeld in een omgevingsvisie en een Algemene Plaatselijke Verordening. Het is vervolgens de taak en de bevoegdheid van het college om die kaders uit te voeren. In het geval van toezicht en handhaving (nalevingsbeleid) dient het college toezicht te houden op de naleving van de afspraken en regels die uw raad in kaderstellende stukken heeft vastgelegd. Ten behoeve van de uitoefening van deze bevoegdheid worden nadere regels in het nalevingsbeleid opgesteld. Ook dat is dus een bevoegdheid van het college. Het college voert vervolgens uit, monitort en rapporteert hierover aan uw raad zodat u uw controlerende bevoegdheid kunt vervullen en waar nodig ook kan aansturen op bijstelling van de kaders.

Het advies van de VNG volgen wij dus deels in die zin dat wij uw raad betrekken bij de prioriteitstelling alvorens deze definitief vast te stellen. Venray is zeker niet de enige gemeente waar het nalevingsbeleid (of VTH beleid) wordt vastgesteld door het college. Andere gemeenten zijn bijvoorbeeld Amsterdam, Zoetermeer, Rheden, Horst a/d Maas, Venlo.

3. Ervan uitgaande dat uw college nog niet op de hoogte was van bovenstaande juridische handleiding voor gemeenten; is het college voornemens om het voorgenomen beleid (inclusief het voorstel tot intrekking van het oude nalevingsbeleid door de gemeenteraad) aan te passen?

Zoals bij vraag twee is toegelicht is het niet logisch om nadere regels met betrekking tot de uitoefening van de college bevoegdheid op het gebied van naleving (toezicht en handhaving) door de raad vast te laten stellen. Dit college wil consequent en consistent zijn in handelen. Daar hoort ook bij dat we uitgaan van een juiste rolverdeling waarbij uw raad verantwoordelijk is voor kaderstelling en controle en waarbij ons college verantwoordelijk is voor de uitvoering en rapportage hierover aan uw raad.

4. Indien uw college wel op de hoogte was van bovenstaande juridische handleiding, bent u van mening dat de alinea uit uw adviesnota met de beschreven "consequente redentatie" voldoende (juridische) argumentatie is om voor de gemeenteraad om haar kader stellende rol in de priorisering van handhaving te laten vervallen?

Ja die is voldoende. Zie ons antwoord bij vraag twee en drie. Het advies van de VNG is een advies, geen voorschrift.

In aansluiting op de vragen van de VVD heeft ook de SP vragen gesteld, hier gaan wij ook op in:

1. Voorheen werd de afkorting VTH gebruikt voor dit beleidsterrein. Dat was helder. Waarom wordt er nu een andere naam (Naleving) gebruikt? Wordt het vinden van documenten in RIS hierdoor niet moeilijker?

We gebruiken de term naleving omdat het beleid een bredere scope heeft dan het VTH-beleid. Als mensen zoeken op VTH beleid kunnen wij in RIS een link leggen naar nalevingsbeleid.

2. Waarom wordt een besloten Raadsinformatie-avond gebruikt om eventuele beleidsaanvullingen te krijgen? Behoort een dergelijke bespreking niet thuis in openbare commissie- en raadsvergaderingen? Wordt hiermee niet het democratisch gehalte van de bespreking versmald?

We agenderen de prioriteitenlijst ook in de commissie zodat daar in openbaarheid over gesproken kan worden. Uw democratisch rol heeft u in de raad. U stelt daar de kaders vast en u kunt moties indienen. Daar wordt niet aan getornd.

3. Waarom trekt het College steeds meer uitvoeringsbevoegdheden naar zich toe en zet het de Raad op afstand? Wat is de onderbouwing om enerzijds het vaststellen van een prioriteitenlijst in toezicht en handhaving aan het College voor te behouden en anderzijds in een Raadsinformatie-avond suggesties hiervoor op te halen, die het College naar eigen goeddunken kan overnemen of niet?

Uitvoeringsbevoegdheden behoren nu eenmaal bij het college. Uw raad wordt niet op afstand gezet maar in de juiste rol van kaderstellend en controlerend orgaan aangesproken.

Kanttekeningen of risico's

De VNG hanteert een andere interpretatie met betrekking tot de vraag welk orgaan (raad of college) het nalevingsbeleid en de prioriteitstelling zou moeten vaststellen. De handleiding van de VNG is echter een advies en geen voorschrift. Zoals in de beantwoording is aangegeven is Venray zeker niet de enige gemeente in Nederland die afwijkt van de VNG handleiding. Bij de advisering rondom dit punt van vaststelling van het nalevingsbeleid is nadrukkelijk afgestemd met juristen in onze organisatie. De interpretatie dat hier sprake is van een beleidsregel wordt onderschreven.

Communicatie

Bijgaande beantwoording verzenden naar de gemeenteraad.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Vervolgtraject besluitvorming

De raad trekt in mei het vorige VTH-beleid in.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

Beantwoording vragen VVD

Naslagwerk

N.v.t.

Gemeenteraad van Venray
500 Postbus
5800 AM
Griffie

Concern
Raadhuisstraat 1
Postbus 500, 5800 AM Venray
Telefoon (0478) 52 33 33
Telefax (0478) 52 32 22
E-mail gemeente@venray.nl
Internet www.venray.nl
KvK-nummer 14132389

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)
IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)
BIC BNGHNL2G

Datum 25 maart 2025
Ons kenmerk
Pagina 1 van 4
Onderwerp Nalevingsbeleid

Behandeld door Roel Reijnders
Datum uw brief 11/16 maart 2025
Uw kenmerk

Beste Raadsleden,

Van de VVD en de SP ontvingen wij de volgende vragen naar aanleiding van het nalevingsbeleid. Onze antwoorden zijn er (vetgedrukt) aan toegevoegd.

In de door ons ontvangen B&W Adviesnota Nalevingsstrategie komen o.a. de volgende alinea's voor:

"In het verleden werd het VTH-beleid door de gemeenteraad vastgesteld. Echter, als we consequent redeneren vanuit de kaderstellende en controlerende rol van de raad en de uitvoerende rol van het college, dan is dit niet logisch. Het VTH beleid en dit nalevingsbeleid dat het VTH-beleid zal vervangen, betreft namelijk de uitvoering. Dan is het college hier primair verantwoordelijk voor. In de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht is er sprake van een beleidsregel. Het vaststellen van beleidsregels voor de toepassing van een bevoegdheid berust bij hetzelfde orgaan als waar de toepassing van die bevoegdheid berust (artikel 4:81 AWB).

Echter, door het politiek bestuurlijke belang dat aan het nalevingsbeleid wordt gehecht zien we dat de gemeenteraad bij wil dragen aan de totstandkoming van de prioritering ten behoeve van de invulling van onze inzet op naleving. Dat kan, maar dan wél vanuit de juiste rol. Het college kan de gemeenteraad hierover raadplegen, en stelt vervolgens de prioritering en het uitvoeringsprogramma vast. In het geactualiseerde nalevingsbeleid hebben we de formele rolverdeling tussen raad en college zo helder mogelijk uiteengezet."

Naar aanleiding van bovenstaande hebben wij de volgende vragen:

1. Is het college bekend met de uitgave van de VNG 'Handhaving door en voor gemeenten - Een juridische handleiding voor de gemeentelijke praktijk' (waarin de omgevingswet en bijbehorende jurisprudentie is bijgewerkt tot augustus 2024)?
Het college heeft kennis van deze handleiding
2. Is het college bekend met punt 9 (op pagina 72) uit de checklist van de handleiding, met het volgende advies voor colleges van B&W van gemeenten: 'leg het ter goedkeuring voor

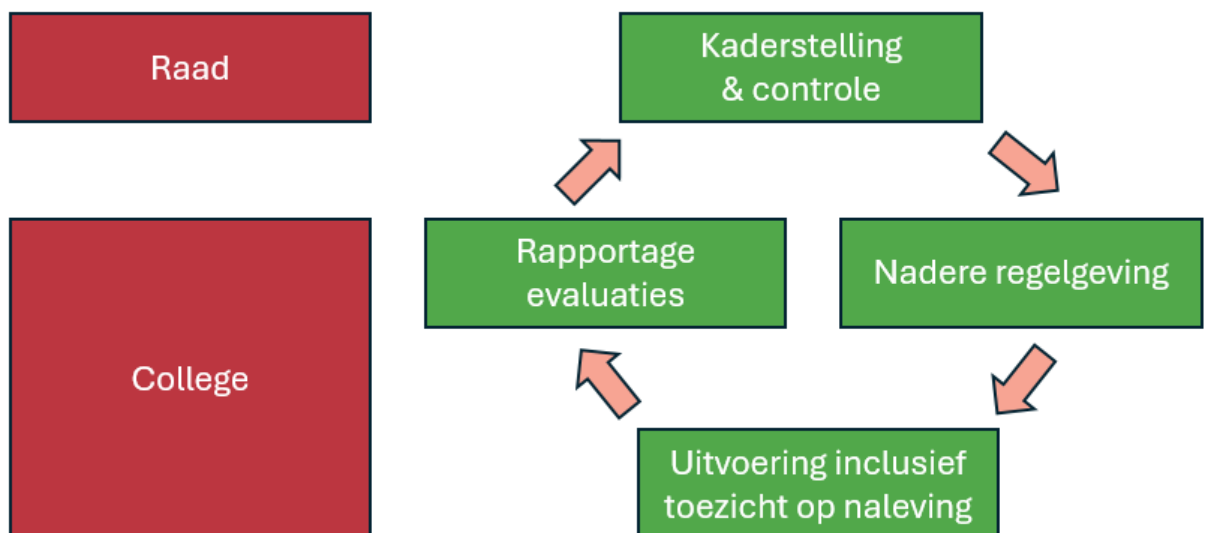
aan de gemeenteraad; de raad stelt de kaders **en prioriteiten** vast, het college de daadwerkelijke uitwerkingen in stappenplannen?

Zoals aangegeven in het nalevingsbeleid interpreteert het college het beleid ten aanzien van toezicht en handhaving als een beleidsregel in de zin van artikel 4.81 van de Algemene Wet Bestuursrecht:

Een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel door hem gedelegeerde bevoegdheid.

Het nalevingsbeleid gaat over hoe het college zijn bevoegdheid uitoefent om toezicht te houden en te handhaven op de regels en afspraken die gelden in onze gemeente en hoe het college daarbij prioriteiten stelt. Daarom stelt het college het nalevingsbeleid de prioriteiten en het uitvoeringsprogramma vast.

Hoe verhoudt zich dit dan tot de kaderstellende en controlerende rol/bevoegdheid van de raad? Dit kan het beste worden weergegeven met bijgaande grafische weergave van de zogenaamde "Plan-do-check-act-cyclus" (PDCA).

Uw raad stelt kaders vast: Dit gebeurt bijvoorbeeld in een omgevingsvisie en een Algemene Plaatselijke Verordening. Het is vervolgens de taak en de bevoegdheid van het college om die kaders uit te voeren. In het geval van toezicht en handhaving (nalevingsbeleid) dient het college toezicht te houden op de naleving van de afspraken en regels die uw raad in kaderstellende stukken heeft vastgelegd. Ten behoeve van de uitoefening van deze bevoegdheid worden nadere regels in het nalevingsbeleid opgesteld. Ook dat is dus een bevoegdheid van het college. Het college voert vervolgens uit, monitort en rapporteert hierover

aan uw raad zodat u uw controlerende bevoegdheid kunt vervullen en waar nodig ook kan aansturen op bijstelling van de kaders.

Het advies van de VNG volgen wij dus deels in die zin dat wij uw raad betrekken bij de prioriteitstelling alvorens deze definitief vast te stellen.

Venray is zeker niet de enige gemeente waar het nalevingsbeleid (of VTH beleid) wordt vastgesteld door het college. Andere gemeenten zijn bijvoorbeeld Amsterdam, Zoetermeer, Rheden, Horst a/d Maas, Venlo.

3. Ervan uitgaande dat uw college nog niet op de hoogte was van bovenstaande juridische handleiding voor gemeenten; is het college voornemens om het voorgenomen beleid (inclusief het voorstel tot intrekking van het oude nalevingsbeleid door de gemeenteraad) aan te passen?

Zoals bij vraag twee is toegelicht is het niet logisch om nadere regels met betrekking tot de uitoefening van de college bevoegdheid op het gebied van naleving (toezicht en handhaving) door de raad vast te laten stellen. Dit college wil consequent en consistent zijn in handelen. Daar hoort ook bij dat we uitgaan van een juiste rolverdeling waarbij uw raad verantwoordelijk is voor kaderstelling en controle en waarbij ons college verantwoordelijk is voor de uitvoering en rapportage hierover aan uw raad.

4. Indien uw college wel op de hoogte was van bovenstaande juridische handleiding, bent u van mening dat de alinea uit uw adviesnota met de beschreven "consequente redenering" voldoende (juridische) argumentatie is om voor de gemeenteraad om haar kader stellende rol in de priorisering van handhaving te laten vervallen?

Ja die is voldoende. Zie ons antwoord bij vraag twee en drie. Het advies van de VNG is een advies, geen voorschrift.

Ter informatie, de link VNG 'Handhaving door en voor gemeenten - Een juridische handleiding voor de gemeentelijke praktijk':

<https://vng.nl/sites/default/files/2024-10/handhaving-door-en-voor-gemeenten-juridische-handleiding-gemeentelijke-praktijk.pdf>

In aansluiting op de vragen van de VVD heeft ook de SP vragen gesteld, hier gaan wij ook op in:

1. Voorheen werd de afkorting VTH gebruikt voor dit beleidsterrein. Dat was helder. Waarom wordt er nu een andere naam (Naleving) gebruikt? Wordt het vinden van documenten in RIS hierdoor niet moeilijker?
We gebruiken de term naleving omdat het beleid een bredere scope heeft dan het VTH-beleid. Als mensen zoeken op VTH beleid kunnen wij in RIS een link leggen naar nalevingsbeleid.
2. Waarom wordt een besloten Raadsinformatie-avond gebruikt om eventuele beleidsaanvullingen te krijgen? Behoort een dergelijke bespreking niet thuis in openbare commissie- en raadsvergaderingen? Wordt hiermee niet het democratisch gehalte van de bespreking versmald?
We agenderen de definitieve prioriteitenlijst in de commissie zodat daar in openbaarheid over gesproken kan worden. Uw democratisch rol heeft u in de raad. U stelt daar de kaders vast en u kunt moties indienen. Daar wordt niet aan getornd.
3. Waarom trekt het College steeds meer uitvoeringsbevoegdheden naar zich toe en zet het de Raad op afstand? Wat is de onderbouwing om enerzijds het vaststellen van een prioriteitenlijst in toezicht en handhaving aan het College voor te behouden en anderzijds in een Raadsinformatie-avond suggesties hiervoor op te halen, die het College naar eigen goeddunken kan overnemen of niet?
Uitvoeringsbevoegdheden behoren nu eenmaal bij het college. Uw raad wordt niet op afstand gezet maar in de juiste rol van kaderstellend en controlerend orgaan aangesproken.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn